SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 350/2021-26

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [redacted], [redacted], [redacted], zastúpenej Advokátskou kanceláriou ŠČURY, s. r. o., M. R. Štefánika Čadca, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Oboer/14/2019 z 5. marca 2020, rozhodnutiam Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4C/72/2010 z 24. októbra 2012, č. k. 5Er/168/2015 z 15. marca 2018, č. k. 5Er/327/2016 z 2. augusta 2018 a Krajského súdu v Prešove č. k. 12Co/47/2013 z 27. marca 2014 a č. k. 13CoE/93/2016 z 24. augusta 2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. júla 2020 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1, základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť, priznať jej primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

II.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka 25. júna 2008 uzavrela zmluvu o dielo, na základe ktorej jej mal dodávateľ postaviť rodinný dom. Uvedený zmluvný vzťah pre vzájomné nedorozumenia skončil sporom o zaplatenie časti ceny diela. Okresný súd Stará Ľubovňa rozsudkom č. k. 4C/72/2010 z 24. októbra 2012 uložil sťažovateľke doplatiť

spoločnosti [redacted] cenu diela 19 320 eur. Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 12Co/47/2013 z 27. marca 2014 výrok o tejto povinnosti potvrdil.

3. Na základe už uvedeného rozsudku okresného súdu bol na okresnom súde podaný návrh na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (5Er/168/2015). Či už v základnom konaní alebo exekučnom konaní sťažovateľka opakovane pripomína nesprávny výsledok sporu a podľa nej je exekúcia vedená nezákonne. S uvedeným stavom, ako aj sociálnymi aspektmi súvisela jej obrana v exekučnom konaní námietkami proti exekúcii a návrhom na odklad exekúcie, ktoré okresný súd zamietol uzneseniami napadnutými touto ústavnou sťažnosťou. Ďalším sťažnosťou napadnutým rozhodnutím je uznesenie najvyššieho súdu o dovolaní proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí návrhu na odklad exekúcie, o ktorom najvyšší súd konanie zastavil. Najvyšší súd tak rozhodol pre nedostatok funkčnej príslušnosti s použitím ustanovenia § 419 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktoré pripúšťa dovolanie iba proti rozhodnutiam odvolacích súdov.

III.

4. Sťažovateľka argumentuje tým, že zastavenie konania zo strany najvyššieho súdu je účelové a nezákonné. Najvyšší súd sa podľa nej chcel vyhnúť rozhodovaniu o podanom dovolaní z dôvodu jeho rozsiahlosti a nerozhodol o celom dovolaní, ktoré mal posúdiť podľa obsahu a z ktorého je zrejmé podanie dovolania aj proti rozsudkom zo základného konania. Napadnutým rozhodnutiam vytkla arbitrárnosť a nedostatočné odôvodnenie.

IV.

IV.1. K námietke porušenia základných práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

5. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu uplatneného základného práva alebo slobody, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namieta, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Sťažovateľka napadla dovolaním uznesenie okresného súdu o zamietnutí jej návrhu na odklad exekúcie. Je teda zrejmé, že nemôže ísť o rozhodnutie odvolacieho súdu, a za takýchto okolností, keď existovala závažná procesná prekážka na vykonanie dovolacieho prieskumu, nemožno označiť napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu za arbitrárne. Ak sťažovateľka tvrdí, že sa nerozhodlo o dovolaní proti rozsudkom zo základného konania, tak nielen že ide o zarážajúci argument vzhľadom na skončenie základného konania v roku 2014, ale nepoužila ani adekvátny procesný prostriedok, ktorým je návrh na doplnenie rozhodnutia.

8. Vzhľadom na uvedené ústavný súd považuje ústavnú sťažnosť proti uzneseniu najvyššieho súdu za zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

IV.2. K námietke porušenia základných práv napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu:

9. Ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (§ 124 zákona o ústavnom súde).

10. V nadväznosti na citované ustanovenie ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde]. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014).

11. Ústavný súd zistil, že konania vedené pred okresným súdom aj pred krajským súdom boli skončené v roku 2014. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky namietajúca porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy bola podaná ústavnému súdu 27. júla 2020, je zjavné, že bola podaná nielenže po viac ako dvoch mesiacoch, ale oneskorene rádovo v rokoch, teda po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty.

12. Dvojmesačná lehota na uplatnenie ústavnej sťažnosti nebola zachovaná ani vo vzťahu k ostatným rozhodnutiam, či už krajského súdu, alebo okresného súdu. Najneskôr vydaným napadnutým rozhodnutím z tohto okruhu je uznesenie okresného súdu č. k. 5Er/327/2016 z 2. augusta 2018. Ústavná sťažnosť bola podaná 27. júla 2020. Započítanie dovolacieho konania na účely plynutia času nepodporuje skutočnosť, že dovolanie proti rozhodnutiu okresného súdu bolo neprípustné. O riadnom využití mimoriadneho opravného prostriedku nemožno hovoriť v prípade, ak je podaný proti rozhodnutiu, proti ktorému právna úprava možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok nepripúšťa. V opačnom prípade by sme totiž pripustili možnosť špekulatívneho predlžovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (II. ÚS 91/2019, III. ÚS 259/2020, IV. ÚS 501/2020, tiež uznesenie č. k. III. ÚS 674/2014 z 25. novembra 2014 uverejnené v ZNaU pod č. 61/2014).

13. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti odmietol ústavnú sťažnosť ako oneskorenú [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde].

IV.3. Osobitne k námietke porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy:

14. Obdobne je ústavná sťažnosť oneskorene podaná aj vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte ustanovenia § 124 zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty na včasnosť podania ústavnej sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03). Lehota na podanie ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začala v okolnostiach danej veci plynúť dňom, keď sa sťažovateľ „dozvedel“ o zbytočných prieťahoch, teda o „inom zásahu“ okresného súdu a krajského súdu. Keďže napadnuté konanie bolo právoplatne skončené v roku 2014, ústavná sťažnosť doručená 29. júla 2020 bola ústavnému súdu podaná zjavne už po uplynutí lehoty ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde.

15. Ústavný súd z uvedených dôvodov ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorenú.

16. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky vymedzených v petite sťažnosti (zrušenie rozhodnutí, primerané finančné zadosťučinenie a priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2021

Robert Šorl
predseda senátu